

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1Nt/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010636
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920010636.2

Uznesenie

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, vo veci návrhu na uloženie psychiatrického ochranného liečenia S. na verejnom zasadnutí 13. 5. 2021 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona súd u k l a d á S., psychiatrické ochranné liečenie ú s t a v n o u formou.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 17. 12. 2020 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) návrh na uloženie psychiatrického ochranného liečenia ústavnou formou S.

Podľa § 73 ods. 1 r. zákona súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. e) Tr. zákona kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť kvalitu jeho života, tým, že

- sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmom jemu alebo jemu blízkej osobe [§ 360 ods. 1 písm. a)]
- ho inak obmedzuje v jeho obvyklom spôsobe života [§ 360 ods. 1 písm. e)].

Podľa § 299 ods. 1 Tr. poriadku ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení, ochrannej výchove, ochrannom dohľade, zhabaní veci vyhradil podľa § 289 ods. 2, môže tieto ochranné opatrenia uložiť na verejnom zasadnutí len vtedy, ak to navrhne prokurátor.

Opatrením sp. zn. 1Nt/12/2020 z 1. 4. 2021 okresný súd ustanovil S. keďže ide o dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 3 Tr. poriadku.

Okresný súd za účelom rozhodnutia o návrhu na uloženie ochranného liečenia nariadil na 13. 5. 2021 verejné zasadnutie, na ktoré predvolal S. jej obhajcu a prokurátora okresnej prokuratúry. Predvolanie na verejné zasadnutie bolo S. doručované prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Sečovce, pričom podľa správy označenej zložky polície z 11. 5. 2021, menovaná zásielka bez udania dôvodu odmietla prevziať, a to aj po poučení, že zásielka sa považuje za doručенú dňom odopretia jej prijatia adresátom. Vzhľadom na uvedené okresný súd na verejnom zasadnutí uznesením podľa 293 ods. 4 Tr. poriadku rozhodol, že verejné zasadnutie sa uskutoční v neprítomnosti S. za prítomnosti jej ustanoveného obhajcu, pozn.)

Okresný súd na verejnom zasadnutí po jeho otvorení, prednesení správy o stave veci zameranej na otázky, ktoré bolo potrebné riešiť a po vyjadrení prokurátora a obhajcu k návrhu, vykonal vo

veci dokazovanie zamerané na zistenie splnenia zákonom ustanovených podmienok na uloženie psychiatrického ochranného liečenia.

V rámci dokazovania boli na verejnom zasadnutí podľa § 269 Tr. poriadku prečítané listinné dôkazy z vyšetrovacieho spisu OR PZ v Trebišove, Obvodného oddelenia Policajného zboru Sečovce sp. zn. ČVS:ORP-271/SE-TV-2020, pripojeného prokurátorom k jeho návrhu na uloženie ochranného liečenia.

Z označeného vyšetrovacieho spisu vyplýva, že uznesením povereného príslušníka PZ sp. zn. ČVS:ORP-271/SE-TV-2020 zo 14. 4. 2020 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. b) Tr. zákon, na tom skutkovom základe, že

- fyzická osoba v doposiaľ presne nezistenej dobe od začiatku roka 2019 až doposiaľ uráža, nadáva a inak slovne a fyzicky obťažuje poškodených F. X. trvale bytom X., a to tak, že ich dennodenne uráža, nadáva im, posielala na nich rôzne kontroly, fotí a natáča si ich hostí, taktiež dňa 3.4.2020 v presne nezistenom čase okolo obeda hádzala na pozemok poškodených na adrese X. väčšie kamene, pričom odrazeným kameňom zasiahla dcéru poškodených, mal. S. a po krátkej prestávke v hádzaní kameňov pokračovala, pričom zasiahla tiež poškodeného F. a vyhrážala sa na adresu poškodených, že keď zaspia, tak im to všetko podpáli, dňa 4.4.2020 hodila tehlu na strechu poškodených, dňa 8.4.2020 úmyselne hádzala na pozemok poškodených kamene so slovami: „ja ti tu strechu zničím“, pričom tiež úmyselne hádzala kamene aj po poškodených a ich deťoch, pričom uvedené kamene predtým opľula, čo u poškodených vzbudzuje obavy, ohrozenie a strach o ich deti.

Podozrivou zo spáchania vyššie uvedeného skutku, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bola S.. Menovaná bola v procesnom postavení svedka k veci vypočutá 5. 6. 2020, kedy využila svoje zákonné právo a odmietla vypovedať.

Príkazom sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 5Tp/59/2020 z 19. 6. 2020 bolo nariadené vyšetrovanie duševného stavu S. v procesnom postavení svedka, keďže vzhľadom na jej správanie existovali závažné pochybnosti o jej schopnosti správne vnímať alebo vypovedať.

Zo znaleckého posudku č. 61/2020 z 30. 9. 2020 (ktorého závery boli na verejnom zasadnutí prečítané so súhlasom prokurátora a obhajcu podľa 268 ods. 2 Tr. poriadku), vypracovaného P. znalec zistil ťažkú a dlhodobu neliečenú duševnú chorobu - bludovú poruchu, ktorou trpela aj v čase skutku, zo spáchania ktorého bola podozrivá, a v dôsledku ktorej v čase skutku nemohla rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, ani ho ovládať (rozpoznávaciu a ovládacia schopnosť boli u menovanej v čase skutku úplne vymiznuté). Podľa znalca ďalej menovaná pre svoju duševnú chorobu nebola vôbec schopná chápať zmysel trestného konania, pričom jej pobyt na slobode je pre spoločnosť (resp. jej blízke okolie) mimoriadne nebezpečný. Znalec preto navrhol uložiť S. ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou a po jej skončení neodkladne pokračovať v ochrannej psychiatrickej liečbe ambulantnou formou.

Na verejnom zasadnutí boli tiež prečítané podstatné časti výpovedí svedkov - poškodených F. ktorí (v podstate zhodne) uviedli, že S. ich ako svojich susedov dlhodobo obťažuje, zásadne (negatívne) ovplyvňuje ich obvyklý spôsob života a vyvoláva u nich obavu o ich životy a zdravie tým, že im (ako aj ich maloletým deťom) vulgárne nadáva, vyhráža sa im, hádže na ich dom kamene a odpadky, oznamuje ich domnelé protiprávne konanie pri rekonštrukcii strechy domu rôznym orgánom verejnej moci, pričom toto jej konanie sa voči nim stále stupňuje.

Zo správ o výsledkoch objasňovania priestupkov a z výpisu ústrednej evidencie priestupkov, taktiež prečítaných na verejnom zasadnutí, vyplýva, že S. bola v období od 14. 6. 2019 do 25. 4. 2020 deväťkrát priestupkovo riešená pre jej správanie voči poškodeným manželom H., spočívajúce zväčša vo vulgárnom nadávaní a hádzaní kameňov po poškodených, resp. na ich dom.

Z pripojeného vyšetrovacieho spisu napokon vyplýva, že uznesením povereného príslušníka PZ sp. zn. ČVS:ORP-271/SE-TV-2020 z 23. 10. 2020 bola predmetná trestná vec, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie, podľa § 214 ods. 1 Tr. poriadku postúpená Okresnému úradu Trebišov, Odboru všeobecnej vnútornej správy na prejedanie priestupku, keďže (vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia) S. pre jej nepríčetnosť nebolo možné trestne stíhať, avšak poverený príslušník v jej konaní vzhliadol aj znaky priestupku.

Po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí prokurátor okresnej prokuratúry uviedol, že trvá na svojom návrhu na uloženie ochranného liečenia a obhajca S. (v podstate) uviedol, že vzhľadom na závery znaleckého posudku nenamieta uloženie ochranného liečenia a návrhu na jeho uloženie navrhuje vyhovieť.

Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na uloženie ochranného liečenia v danom prípade vychádzal z právneho názoru obsiahnutého v judikáte publikovanom pod č. R 24/1992 (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 11 Tz 22/91 z 19. 4. 1991), na ktorý odkazuje aj aktuálna slovenská právnická literatúra (napr. Trestný poriadok - Veľký komentár, Jozef Čentíš a kol., Euro Kodex, 2019, komentár k § 299 Tr. poriadku, s. 649; Trestný zákon, Všeobecná časť, Komentár - I. diel, Burda, Čentíš a kol., C. H. Beck, 2010, komentár k § 73 Tr. zákona, s. 533).

Podľa označeného judikátu, súd rozhodujúci o návrhu na uloženie ochranného liečenia je povinný skúmať splnenie všetkých zákonných podmienok na nariadenie tohto ochranného opatrenia, pričom nie je viazaný závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia, ktorým bolo predchádzajúce trestné konanie v štádiu prípravného konania skončené, a to ani v otázke, či v konkrétnom prípade ide o čin inak trestný a dokonca ani v otázkach, či sa skutok stal a či ho spáchala konkrétna osoba (ktorej sa ochranné liečenia navrhuje uložiť).

Vychádzajúc z uvedeného prístupu, okresný súd, bez toho, aby sa bližšie vyjadroval k správnosti a zákonnosti rozhodnutia, ktorým bolo predchádzajúce trestné konanie skončené, na základe už opísaného dokazovania vykonaného na verejnom zasadnutí, pre účely tohto konania konštatuje, že S. svojím konaním (pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie vo veci vedenej OO PZ Sečovce pod sp. zn. ČVS:ORP-271/SE-TV-2020) naplnila všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. e) Tr. zákona, keďže svojimi vyhrážkami a vulgárnym, agresívnym a neprístojným konaním dlhodobo vzbudzovala u poškodených manželov H. dôvodnú obavu o ich život a zdravie, ako aj o život a zdravie ich blízkych osôb (maloletých detí) a tiež podstatným spôsobom zhoršila kvalitu ich života. Vzhľadom na závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odvetvia psychiatria, však S. za toto svoje konanie z dôvodu nepričetnosti nie je trestne zodpovedná, pričom zároveň platí, že jej pobyt na slobode (opäť podľa záverov znalca) je pre spoločnosť (mimoriadne) nebezpečný.

Na základe uvedených skutočností sú podľa názoru okresného súdu splnené všetky podmienky podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou S. ako páchatelke činu inak trestného, ktorej pobyt na slobode je nebezpečný s tým, že uloženie tohto ochranného opatrenia je v danom prípade nevyhnutné a v najlepšom záujme samotnej S., ako aj jej blízkeho okolia a spoločnosti vôbec.

Okresný súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Trebišov.